

Yıl/Year: 6, Sayı/Issue: 14, Nisan/April 2025, s. 178-187

Yayın Geliř Tarihi / Article Arrival Date

Yayınlanma Tarihi / The Publication Date

Yayın Geliř Tarihi: 14-10-2024

Yayınlanma Tarihi: 31-04-2025

ISSN: 2757-6000

GÜZEL SANATLAR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMA DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Halil KORKMAZ

Milli Eğitim Bakanlığı, hkorkmaz4423@gmail.com

ORCID: 0009-0001-3028-8784

İbrahim YÜKSEL

Milli Eğitim Bakanlığı, kanuniibrahim@gmail.com

ORCID: 0009-0004-3478-8614

Şaban CANDAN

Milli Eğitim Bakanlığı, sabancandan1234@gmail.com

ORCID: 0009-0001-2284-7216

Onur BOZGÖZ

Milli Eğitim Bakanlığı, inc_023@hotmail.com

ORCID: 0009-0003-3398-8991

Gonca GÜZEL KARA

Milli Eğitim Bakanlığı, huzzam-14@hotmail.com

ORCID: 0009-0002-8087-6223

ÖZET

Bu araştırma, Güzel Sanatlar Liseleri öğrencilerinin Batı müziği teori ve uygulama dersine yönelik tutumlarını incelemeyi hedeflemektedir. Batı müziği, hem tarihsel hem de teknik açıdan, öğrencilerin müzikal becerilerini geliştirmeleri için önemli bir alan olarak değerlendirilmektedir. Batı müziğinin, öğrencilerin müzikal anlayışlarını derinleştiren ve teknik becerilerini geliştiren bir disiplin olarak, eğitim süreçlerinde önemli bir yeri bulunmaktadır. Bu bağlamda, öğrencilerin Batı müziği teori ve uygulama dersine yönelik tutumlarının belirlenmesi, müzikal gelişimlerinin desteklenmesi için önemli bir adım olarak öne çıkmaktadır. Araştırmanın evrenini, Türkiye’de eğitim veren Güzel Sanatlar Lisesi Müzik bölümü öğrencileri, örneklemini ise Elazığ Kaya

Karakaya Güzel Sanatlar Lisesi, Malatya Abdulkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi ve Tunceli Güzel Sanatlar Lisesi’nden toplam 138 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırma sürecinde, öncelikle ilgili literatür taraması yapılmış ve bu kaynaklar doğrultusunda çalışma desteklenmiştir. Araştırmada kullanılan yöntem betimsel tarama modeli olup, bağımlı değişkenlerin bağımsız değişkenler üzerindeki etkisi, çeşitli istatistiksel analizlerle incelenmiştir. Araştırma doğrudan örneklem üzerinde uygulanmış olup, veri toplama aracı olarak SPSS 21.0 analiz programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde, değişkenler arasındaki anlamlı farklılıkların tespiti için $p<0,05$ düzeyi esas alınmıştır. Ayrıca verilerin yorumlanmasında aritmetik ortalama ($\bar{x}$) dikkate alınmıştır. Cinsiyet ve sınıf değişkenleri açısından yapılan t testi ve varyans analizi sonucunda, anlamlı farklılıklar gözlemlenmiştir. Araştırma bulguları, öğrencilerin Batı müziği teori ve uygulama dersine yönelik genel olarak olumlu bir tutum sergilediklerini ortaya koymuştur. Bu bulgular, Batı müziği dersinin öğrencilerin müzikal becerilerinin gelişiminde önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Müzik, Müzik eğitimi, Batı müziği, Güzel sanatlar lisesi, Tutum

COURSES THE ATTITUDES OF FINE ARTS HIGH SCHOOL STUDENTS TOWARDS WESTERN MUSIC THEORY AND PRACTICE

ABSTRACT

This research aims to examine the attitudes of students from Fine Arts High Schools towards Western music theory and practice courses. Western music is considered an important field for students to develop their musical skills both historically and technically. As a discipline that deepens students' musical understanding and enhances their technical abilities, Western music occupies a significant place in the educational process. In this context, determining students' attitudes towards Western music theory and practice courses stands out as an important step in supporting their musical development. The population of the study consists of students from the Music Department of Fine Arts High Schools in Turkey, while the sample includes a total of 138 students from Elazığ Kaya Karakaya Fine Arts High School, Malatya Abdulkadir Eriş Fine Arts High School, and Tunceli Fine Arts High School.

During the research process, a literature review was first conducted, and the study was supported by these sources. The research used a descriptive survey model, and the effects of dependent variables on independent variables were analyzed through various statistical analyses. The research was conducted directly on the sample, and SPSS 21.0 analysis software was used as the data collection tool. In the analysis of the data, the $p<0.05$ level was considered to determine significant differences between the variables. Additionally, the arithmetic mean ($\bar{x}$) was taken into account in interpreting the data. Significant differences were observed as a result of t-tests and variance analysis conducted according to gender and grade level variables. The findings of the study revealed that students generally displayed a positive attitude towards Western music theory and practice courses. These findings indicate that the Western music course plays a crucial role in the development of students' musical skills.

Keywords: Music, Music education, Western music, Fine arts high school, Attitude

GİRİŞ

Eğitim, bireyler ve toplumlar üzerinde kalıcı davranış değişiklikleri yaratma süreci ve hayat deneyiminin bir sonucu olarak tanımlanabilir. Yine eğitim, bireyleri ve toplumları şekillendirme, yönlendirme, değiştirme, geliştirme ve yetkinleştirme süreçlerinin başında gelen en etkili olgu olarak nitelendirilebilir (Uçan, 1997: 14; Ertürk, 1997: 12). Eğitim, bireyin doğumuyla başlayarak yaşam boyu devam eden, sürekli bir gelişim sürecidir. Bu süreç, bazen resmi bir yapı içerisinde, bazen de daha serbest ve gayri

resmi bir ortamda gerçekleşebilir. Bireylerin yaşamlarında hedeflerine ulaşabilmesi için eğitim, temel bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır (Kara ve Yeşilgül Alay, 2025: 354; Genç vd., 2013: 1165; Fidan ve Erden, 1993: 18-19). Eğitim sürecinin önemli bir parçası olan müzik, insanlık tarihiyle paralel olarak gelişmiş ve insanların yaşadığı acı ve sevinçlere dair derin izler taşıyan bir sanat dalı olarak kabul edilmektedir (Yeşilgül Alay ve Batmaz, 2023: 36). Müzik, belirli bir amaç ve yöntem doğrultusunda, belirli bir güzellik anlayışına göre işlenmiş seslerin bir araya getirilmesiyle oluşturulan estetik bir bütündür (Uçan, 2005: 10). Müzik, insan deneyimlerini anlamlandıran ve bu deneyimlerin toplumsal ve kültürel boyutlarını yansıtan bir sanat formu olarak tanımlanabilir (İmİK ve Haşhaş, 2020: 197). Bu bağlamda, müzik yalnızca estetik bir araç olmanın ötesine geçerek, bireylerin ve toplumların kültürel kimliklerini ifade etmelerinde önemli bir rol oynamaktadır. Müzik, insanların duygusal ve düşünsel durumlarını iletmelerine, toplumsal değerleri ve normları sorgulamalarına olanak tanırken, aynı zamanda toplumsal değişim ve etkileşim süreçlerinde de etkili bir araç olarak işlev görmektedir (Süer, 1980: 22). Bu doğrultuda, müzik hem bireysel hem de toplumsal düzeyde bir ifade aracı olarak, kültürel mirasın aktarımında ve sosyal dönüşümlerin şekillenmesinde önemli bir yere sahiptir.

Türkiye’de en önemli dönüşüm süreci, Cumhuriyet’in ilanıyla başlamış ve bu dönüşüm doğrultusunda hızlı bir gelişim sürecine girilmiştir. Cumhuriyet’in sağladığı kazanımlar, toplumun her alanında olduğu gibi, toplumun geleceğini şekillendiren eğitim alanında da belirgin bir şekilde gözlemlenmiştir (Şahin ve Duman, 2008: 260). Cumhuriyet dönemi Türkiye’inde toplumsal ve kültürel alanda meydana gelen değişimlerin en önemlilerinden biri, müzik eğitimi alanında gerçekleşmiştir. Müzik, yalnızca bir ses sistemi olmanın ötesinde, toplumsal yapılarla şekillenen bir sosyal davranış biçiminin sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda müzik, etnolojik unsurların oluşturduğu belirli bir davranış biçimini içeren ve belli bir kültürel yapı içerisinde varlık kazanan toplumsal bir olgu niteliğindedir (Kaplan, 2005: 22). Türkiye’de müzik eğitimi, köklü bir geçmişe dayanmakta olup, ilk defa Atatürk’ün "benim okulum" olarak nitelendirdiği Musiki Muallim Mektebi’nde "Musiki Kıraatı" adı altında başlanmıştır. 1937-1938 yıllarında bu terim, "Kulak Terbiyesi" olarak değiştirilmiş ve bu alandaki eğitimde önemli bir dönüm noktası yaşanmıştır. Müzikal işitme, okuma ve yazma becerileri üzerine yapılan bu ilk çalışmalar, ilerleyen yıllarda "Kulak Eğitimi ve Solfej" adıyla birleşmiş, günümüzde ise bu alandaki eğitim "Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma Dersi" olarak anılmaktadır. Müzikal becerilerin geliştirilmesine yönelik bu eğitim sisteminin tarihsel gelişimi, sanat eğitiminin temel taşlarını oluşturmuştur. (Aydoğan ve Özgür, 2006: 3). Müzik eğitimi, genel, özengen ve mesleki olmak üzere üç farklı alanda ele alınabilir. Genel müzik eğitimi, bireylere müzik kültürünü aktarmayı amaçlarken, özengen müzik eğitimi, bireylerin aktif bir şekilde müzik yapmalarını hedefler. Mesleki müzik eğitimi ise müziğe yeteneği olan bireylere yönelik olarak, müzikle ilgili mesleki bilgi ve becerileri kazandırmayı amaçlar. Müzik eğitiminin tarihsel süreçteki evrimi, çeşitli yenilikler ve terminolojik değişikliklerle şekillenmiş bir alandır.

Tutum, psikoloji ve sosyal bilimlerde önemli bir kavram olup, farklı düşünürler tarafından çeşitli şekillerde tanımlanmıştır. (İnceoğlu, 2011: 13-17). Aslında tutum dinamik bir süreç olarak ifade edilebilir ve tutum statik bir durum değil, süreklilik arz eden, doğrudan gözlemlenemeyen, hassas ve algısal bir süreç olarak da açıklanabilir (Chapman, 2011: 4; Arkonaç, 2005: 443-444). Konkacı (2010) ise tutumu, bireyin kendisine ya da çevresindeki nesnelere, toplumsal konulara ya da olaylara karşı duygu, deneyim ve motivasyonlarına dayanarak geliştirdiği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepki eğilimi olarak tanımlar (Konkacı, 2010: 44). Davranışlarımız gibi, tutumlarımız da öğrenme yoluyla şekillenir. (Morgan, 2000: 363). Öğrenme sürecinin en verimli olduğu aile ve okul yönetimi, öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarını desteklemeli ve bu çalışmalar, belirli bir planlama çerçevesinde gerçekleştirilmelidir (Batmaz vd., 2013: 56). Tutumlar, bireylerin çevreye, diğer insanlara ve toplumsal olaylara karşı gösterdikleri tepkilerin temelini oluşturur. Bu tepkiler, hem bireyin içsel dünyası hem de dışsal çevresiyle etkileşimlerinin bir yansıması olarak ortaya çıkar. Ayrıca, tutumların öğrenme süreçleriyle biçimlenmesi, onları dinamik ve değişken bir özellik haline getirir. Klasik koşullama, gözlemsel öğrenme veya edimsel koşullama gibi yollarla edinilen tutumlar, bireylerin davranışlarını etkileyen önemli bir faktördür.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırma, Batı müziği teori ve uygulama dersine yönelik öğrencilerin tutumlarını derinlemesine incelemeyi amaçlamaktadır. Batı müziği, tarihsel gelişimi ve teknik yapısı bakımından öğrencilerin müziksel becerilerini geliştiren önemli bir alan olarak kabul edilmektedir. Güzel sanatlar liselerindeki eğitim, sanat disiplinlerinin çeşitli yönlerini öğrencilere sunarak onların entelektüel ve yaratıcı kapasitelerini artırmayı hedefler. Bu bağlamda, Batı müziği teori ve uygulama dersi, öğrencilerin müzik teorisi konusundaki bilgi düzeylerini artırmak, müziksel yeteneklerini geliştirmek ve Batı müziğinin tarihsel ve kültürel bağlamını anlamalarına yardımcı olmak amacıyla öğretilmektedir. Öğrencilerin bu derse yönelik tutumları, dersin içeriği ve öğretim yöntemlerinin etkinliğini doğrudan etkilemektedir. Özellikle 9. sınıftan 12. sınıfa kadar olan süreçte, öğrencilerin dersle ilgili deneyimleri ve düşünceleri zaman içinde şekillenmektedir. Bu süreç, öğrencilerin Batı müziğine karşı olan ilgilerini, motivasyonlarını ve dersin onlar üzerindeki etkilerini belirlemede önemli bir rol oynamaktadır. Dersin kapsamı, müzik teorisinin yanı sıra uygulamalı müzik eğitimi ve enstrümantal pratikleri de içermektedir. Böylece öğrencilerin müziksel bilgi ve becerilerini pekiştirmeleri sağlanmaktadır.

BULGULAR

Tablo 1’de öğrencilere ilişkin farklı değişkenler ve bunlara ait yüzdelik verileri göstermektedir. Aşağıda, her bir değişkenin ve ilgili yüzdelerin analizini yaparak daha net bir görünüm sağlayabiliriz.

Tablo 1. Kişisel Bilgiler

Değişkenler		f	%
Cinsiyetiniz	Bay	68	49,3
	Bayan	70	50,7
Sınıfınız	9	48	34,8
	10	26	18,8
	11	27	19,6
	12	37	26,8
	13-14	33	23,9
Yaşınız	15-16	61	44,2
	17-18	44	31,9
	13-14	33	23,9
GSL’ye girmeden önce BMTU dersi aldınız mı?	Evet	8	5,8
	Hayır	130	94,2
BMTU dersini severek mi çalışıyorsunuz?	Evet	115	83,3
	Hayır	23	16,7
Haftalık size ayrılan BMTU dersini yeterli buluyor musunuz?	Evet	86	62,3
	Hayır	52	37,7
Günde ortalama kaç saat BMTU dersi çalışıyorsunuz?	1 Saatten Az	65	47,1
	1-2 Saat	69	50,0
	2-4 Saat	2	1,4
	Daha fazla	2	1,4
BMTU dersi öğretmeniniz öğrenimiz süresince hiç değişti mi?	Evet	29	21,0
	Hayır	109	79,0

Bu çalışmada, öğrencilerin demografik özellikleri ve BMTU dersi ile ilgili tutumları incelenmiştir. Cinsiyet dağılımına bakıldığında, katılımcıların yaklaşık yarısı bayan (%50,7), diğer yarısı ise bay (%49,3) olarak yer almıştır. Sınıf düzeyine göre yapılan dağılımda, en yüksek oran 9. sınıf öğrencilerine aittir (%34,8), bu sınıfı sırasıyla 12. sınıf (%26,8), 11. sınıf (%19,6) ve 10. sınıf (%18,8) izlemektedir. Yaş grubuna göre, öğrencilerin çoğunluğu 15-16 yaş grubunda yer almakta (%44,2), bu grubun ardından 17-18 yaş grubu (%31,9) ve 13-14 yaş grubu (%23,9) gelmektedir.

BMTU dersi ile ilgili tutumlar incelendiğinde, öğrencilerin çoğunluğunun bu dersi severek çalıştığı görülmektedir. Katılımcıların %83,3’ü BMTU dersini severek çalıştığını belirtirken, %16,7’u ise bu derse karşı olumsuz bir tutum sergilemektedir. Ayrıca, BMTU dersine ilişkin haftalık ders saatinin yeterli olup olmadığı sorusuna verilen yanıtlarda da benzer bir eğilim gözlemlenmiştir. Öğrencilerin %62,3’ü haftalık BMTU ders saatinin yeterli olduğunu belirtmişken, %37,7’si bu durumu yetersiz bulmaktadır.

Günde ne kadar süreyle BMTU dersi çalışıldığına ilişkin bulgulara göre, öğrencilerin büyük bir kısmı %50’si günde 1-2 saat arasında ders çalışmaktadır. Bunu %47,1 oranla 1 saatten az arasında ders çalışan öğrenciler izlemekte, 2-4 saat arası %1,4 daha fazla süreyle ders çalışanların oranı ise %1,4 tür.

BMTU dersinin öğretmeniyle ilgili olarak, öğrencilerin %79,0’u öğretmenlerinin eğitim süresi boyunca değişmediğini belirtmişken, %21,0’i öğretmenlerinin değiştiğini ifade etmiştir. Bu bulgular, öğrencilerin büyük bir kısmının sürekli bir öğretmenle eğitim aldığına işaret etmektedir.

BMTU dersi ile ilgili olarak öğrenciler, dersin içerik ve saat açısından genel olarak olumlu bir tutum sergilemekte, ancak dersin önceden alınmış olma durumu oldukça düşük seviyelerde kalmaktadır. Ayrıca, öğrencilerin büyük çoğunluğu, dersin öğretmeniyle sürekli bir ilişki kurmuş ve dersin verimliliğini olumlu yönde deneyimlemiş görünmektedir.

Tablo 2. BMTU Dersine Yönelik Tutum Ölçeği

Madde No	Görüşler	x	ss
1	BMTU dersine hevesle gelirim.	3,73	1,128
25	BMTU dersinde verilen ödevleri severek yaparım.	3,65	1,174
12	BMTU dersini hiç kaçırmak istemem.	3,64	1,030
23	BMTU dersiyle ilgili etkinliklere severek katılırım.	3,63	1,207
20	BMTU dersi benim için her zaman önemli olmuştur.	3,58	1,175
2	BMTU dersi ile ilişkili her şeye merak duyarım.	3,55	1,067
18	BMTU derslerinde verilen her eseri ayırt etmeksizin zevkle çalışırım.	3,41	1,230
5	BMTU dersi olmaksızın tamamlanacak bir eğitimin yetersiz olacağını düşünüyorum.	3,35	1,376
22	BMTU dersine geç kalmak bile beni çok rahatsız eder.	3,33	1,222
15	BMTU dersinde huzur bulurum.	3,23	1,197
14	BMTU derslerine katılamadığımda üzülürüm.	3,18	1,181
6	BMTU ders saatlerinin artmasını isterim.	3,18	1,378
17	Keşke her ders BMTU dersi gibi olsa.	3,08	1,192
8	BMTU dersini sabırsızlıkla beklerim.	3,06	1,172
3	En sevdiğim ders BMTU dersidir.	2,89	1,259
10	Kendimi bildim bileli BMTU dersi almak istemişimdir.	2,68	1,238
21	BMTU dersinden sonra kendimi bıkkın hissederim.	2,42	1,289
7	Beni müziğe bağlayan, BMTU dersidir	2,65	1,193
9	BMTU dersi seçmeli bir ders olsa çok sevinirim	2,60	1,304
26	BMTU dersinin beklentilerime cevap vermediğini düşünürüm.	2,25	1,120

16	BMTU dersinden keyif almıyorum.	2,24	1,300
29	BMTU dersinin benim yeteneğimi ortaya çıkaramadığını düşünürüm.	2,24	1,213
13	Liseyi bitirdikten sonra asla BMTU i dersi ile ilgili bir şey görmek istemiyorum.	2,13	1,248
24	BMTU dersinin önümde bir engel gibi olduğunu hissederim.	2,09	1,283
19	BMTU derslerinin neden zorunlu olduğunu anlayamıyorum	2,06	1,289
30	BMTU dersi sıkıcı bir derstir.	1,94	1,236
4	BMTU dersi hiçbir zaman ilgimi çekmedi.	1,84	1,031
11	Bence BMTU dersi GSL öğrencileri için gereksizdir.	1,76	1,203

Tablo 2'ye göre BMTU dersine ilişkin öğrencilerin görüşlerini değerlendiren bir anketin bulgularını içermektedir. Veriler, her bir maddenin yanıtları için ortalama puan ($\bar{x}$) ve standart sapmalar (ss) ile birlikte sunulmuştur. Aşağıda, bu bulgulara dayalı olarak yapılan bir değerlendirme yer almaktadır.

BMTU dersi ile ilgili genel eğilim, öğrencilerin derse karşı oldukça olumlu bir tutum sergilediğini göstermektedir. En yüksek ortalamaya sahip madde, "BMTU dersine hevesle gelirim" ifadesiyle ilişkili olup ($\bar{x}=3,73$) öğrencilerin derse katılım konusundaki istekliliğini vurgulamaktadır. Bunun yanı sıra, "BMTU dersinde verilen ödevleri severek yaparım" ($\bar{x}=3,65$) ve "BMTU dersini hiç kaçırmak istemem" ($\bar{x}=3,64$) gibi ifadeler de öğrencilerin dersle ilgili genel memnuniyetini ortaya koymaktadır.

Bu olumlu görüşlerin yanı sıra, "BMTU dersinde huzur bulurum" ($\bar{x}=3,23$) ve "BMTU dersine geç kalmak bile beni çok rahatsız eder" ($\bar{x}=3,33$) gibi ifadeler, öğrencilerin derse karşı duyduğu bağlılık ve motivasyonu yansıtmaktadır.

Bir başka grup öğrenci, dersin önemini takdir etmesine rağmen tam olarak büyük bir heves göstermemektedir. Örneğin, "BMTU dersine sabırsızlıkla beklerim" ($\bar{x}=3,06$) ve "Keşke her ders BMTU dersi gibi olsa" ($\bar{x}=3,08$) gibi ifadelerde ortalamalar orta düzeyde kalmıştır. Bu durum, bazı öğrencilerin derse karşı istekliliği yüksek olduğunu ancak bu duygunun dersin her yönü için geçerli olmadığını göstermektedir.

Diğer bir dikkat çeken nokta ise, "BMTU dersinin benim yeteneğimi ortaya çıkaramadığını düşünürüm" ($\bar{x}=2,24$) ve "BMTU dersinin beklentilerime cevap vermediğini düşünürüm" ($\bar{x}=2,25$) gibi ifadelerdeki düşük puanlardır. Bu, bazı öğrencilerin dersin kendi kişisel gelişimleri veya beklentileri açısından yetersiz olduğunu düşündüğünü göstermektedir.

Tabloda yer alan bazı ifadeler, öğrencilerin BMTU dersine karşı olumsuz bir tutum sergilediğini ortaya koymaktadır. Örneğin, "BMTU dersi sıkıcı bir derstir" ($\bar{x}=1,94$) ve "BMTU dersinin önümde bir engel gibi olduğunu hissederim" ($\bar{x}=2,09$) gibi ifadeler, dersin öğrenciler üzerinde olumsuz bir etkisi olduğunu belirten görüşlerin varlığını işaret etmektedir. Ayrıca, "Liseyi bitirdikten sonra asla BMTU dersi ile ilgili bir şey görmek istemiyorum" ($\bar{x}=2,13$) ve "BMTU dersi hiçbir zaman ilgimi çekmedi" ($\bar{x}=1,84$) gibi ifadeler de öğrencilerin derse olan ilgilerinin çok düşük olduğunu göstermektedir.

Dersin gerekliliği konusunda farklı görüşler bulunmaktadır. Örneğin, "BMTU dersi olmaksızın tamamlanacak bir eğitimin yetersiz olacağını düşünüyorum" ($\bar{x}=3,35$) ve "BMTU dersi GSL öğrencileri için gereksizdir" ($\bar{x}=1,76$) gibi ifadeler, bazı öğrencilerin dersin eğitimdeki rolüne dair karşıt görüşlere sahip olduğunu göstermektedir. Bu durum, BMTU dersinin öğrenciler arasında farklı algılanabileceğini ve bazı öğrencilerin bu dersin zorunluluğunu anlamakta zorlandıklarını işaret etmektedir.

Özetle, BMTU dersiyle ilgili öğrencilerin tutumları oldukça çeşitlidir. Bir kısım öğrenci, derse karşı olumlu görüşler sergilerken, bir diğer grup ise olumsuz ya da kararsız tutumlar benimsemektedir. Özellikle dersin zorunluluğu ve öğretim biçimiyle ilgili farklı görüşler, öğrencilerin derse yönelik algılarının çeşitliliğini yansıtmaktadır.

Bu bulgular, BMTU dersinin farklı öğrenciler üzerinde farklı etkiler yarattığını ve dersin genel olarak öğrencilerin beklentilerini karşılamakta zorluk çekebileceğini göstermektedir. Dersin içerik ve öğretim yöntemlerinin, öğrenci memnuniyetini artırmak amacıyla gözden geçirilmesi faydalı olabilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmada, BMTU dersi ile ilgili öğrencilerin tutumları incelenmiş ve sonuçlar, derse karşı olumlu ve olumsuz görüşlerin birbirine paralel bir şekilde var olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin büyük bir kısmı, derse karşı genel olarak olumlu bir tutum sergilemekle birlikte, dersin içerik ve öğretim biçimi konusunda karışık ve farklı algılara sahip oldukları gözlemlenmiştir.

Özellikle "BMTU dersine hevesle gelirim" gibi ifadelerde yüksek puanlar elde edilmesi, öğrencilerin derse katılım konusunda istekli olduklarını ve dersin ilgi çekici olabileceğini ortaya koymaktadır. Bunun yanı sıra, "BMTU dersinde verilen ödevleri severek yaparım" ve "BMTU dersini hiç kaçırmak istemem" gibi ifadeler, öğrencilerin derse yönelik genel memnuniyetlerinin de yüksek olduğunu göstermektedir. Ancak, "BMTU dersine sabırsızlıkla beklerim" ve "Keşke her ders BMTU dersi gibi olsa" gibi ifadelerdeki daha düşük ortalamalar, bazı öğrencilerin bu olumlu tutumlarının belirli yönlerle sınırlı olduğunu ve dersin her yönüyle ilgili tam bir heyecan duymadıklarını işaret etmektedir.

Bununla birlikte, öğrencilerin bazı ifadelerde olumsuz tutumlar sergilemeleri de dikkat çekicidir. "BMTU dersi sıkıcı bir derstir" ve "BMTU dersinin önümde bir engel gibi olduğunu hissedirim" gibi ifadelerdeki düşük puanlar, dersin bazı öğrenciler üzerinde olumsuz bir etki yarattığını göstermektedir. Özellikle "BMTU dersi hiçbir zaman ilgimi çekmedi" ve "Liseyi bitirdikten sonra asla BMTU dersi ile ilgili bir şey görmek istemiyorum" gibi görüşler, dersin öğrencilere hitap etmede yetersiz kaldığını ve derse yönelik ilgi seviyesinin düşük olduğunu ortaya koymaktadır.

Öğrencilerin dersin gerekliliği konusundaki farklı görüşleri, dersin eğitimdeki rolüne dair algılarda çeşitliliğin olduğunu göstermektedir. Bazı öğrenciler, BMTU dersinin eğitimdeki önemli yerini ve gerekliliğini vurgularken, diğerleri dersin içeriğinin ve gerekliliğinin kendi eğitim süreçlerinde yetersiz olduğunu düşünmektedirler. Bu durum, dersin zorunluluğuna dair farklı algıların ve öğrenci gruplarının farklı beklentilerinin varlığını ortaya koymaktadır.

Öğrencilerin Batı müziği teorisi ve uygulaması dersine yönelik tutumları, öğretmenlerin pedagojik yaklaşımlarına, kullanılan öğretim materyallerine ve sınıf içindeki etkileşimlere bağlı olarak değişiklik gösterebilmektedir. Araştırmanın bulguları, dersin öğretim şeklinin öğrencilerin öğrenme süreçlerine ne kadar etki ettiğini ve öğrencilerin bu derslere olan ilgilerinin nasıl şekillendiğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Ayrıca, öğretim programının öğrencilerin müziksel gelişimlerini ne ölçüde desteklediği de önemli bir analiz konusudur. Bu bağlamda, öğretim programının içeriği ve dersin işleniş biçimi, öğrencilerin genel müzik eğitimi deneyimlerine büyük bir etki yapmaktadır. Batı müziği teori ve uygulama dersine yönelik tutumları belirlemenin, eğitim politikaları ve müzik öğretimi alanındaki uygulamalara katkı sağlaması beklenmektedir. Öğrencilerin tutumlarının olumlu yönde geliştirilmesi, müzik eğitiminin kalitesini artırma noktasında önemli bir adım olacaktır. BMTU dersiyle ilgili öğrencilerin tutumlarının oldukça çeşitli olduğu söylenebilir. Öğrencilerin bir kısmı derse karşı olumlu bir tutum sergileyerek derse katılımda istekli olduklarını belirtirken, bir diğer grup ise derse karşı daha olumsuz veya kararsız tutumlar benimsemektedir. Özellikle dersin içerik ve öğretim biçimi, öğrencilerin memnuniyetini doğrudan etkileyen faktörler arasında yer almaktadır. Bu bulgular, dersin farklı öğrenci grupları üzerinde farklı etkiler yarattığını ve dersin genel olarak öğrencilerin beklentilerini karşılamakta zorluk çekebileceğini göstermektedir. Bu durum, BMTU dersinin içeriği ve öğretim yöntemlerinin gözden geçirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Dersin hem akademik hem de öğrenci memnuniyetini artırıcı şekilde yeniden yapılandırılması, öğrencilerin derse olan ilgilerini ve katılım düzeylerini artırabilir. Ayrıca, dersin gerekliliği ve içeriği üzerine yapılan değerlendirmeler, dersin öğrencilere sağladığı katkıların daha iyi anlaşılmasını sağlayacak ve öğrencilerin derse karşı tutumlarını daha da iyileştirecektir.

KAYNAKÇA

- AYDOĞAN, S. ve ÖZGÜR, Ü. (2006). *Müziksel İşitme Okuma Eğitimi ve Kuram-I*. Ankara: Sözkese Matbaası.
- ARKONAÇ, S. A. (2005). *Psikoloji*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- BATMAZ, H. Ç., ÇOBAN, B., COŞKUNER, Z. ve KIRGİL, F. (2013). “Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Spor Bölümü 12. Sınıf Öğrencilerinin YGS ve LYS’ye Yönelik Görüşlerinin Tespit Edilmesi”. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(5): 43-58.
- CHAPMAN, E. N. (1999). *Tutum*. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.
- ERTÜRK, S. (1997). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- FİDAN, N. ve ERDEN, M. (1993). *Eğitime Giriş*. Ankara: Meteksan Matbaacılık.
- GENÇ, E., BATMAZ, H. Ç., COŞKUNER, Z., PALA, R., ÇINAR, V. ve BİÇER, S. Y. (2013). “Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi, Spor Bölümü Öğrencilerinin Sayısal Derslere Karşı Tutumları (Elazığ Örneği)”. *The Journal Of Academic Social Science Studies*, 6(3): 1163-1177.
- İMİK, Ü. ve HAŞHAŞ, S. (2020). “Müzik Nedir Hayatımızın Neresindedir”. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 197.
- İNCEOĞLU, M. (2011). *Tutum Algı İletişim*. Ankara: Siyasal Yayınevi.
- KAPLAN, A. (2005). *Kültürel Müzikoloji*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- KARA, N. ve YEŞİLGÜL ALAY, A. (2025). “Güzel Sanatlar Liselerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Çalgı Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi”. *Yegah Müzikoloji Dergisi*, 8(1): 352-372.
- KONKACI, N. (2010). “Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi”. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- MORGAN, C. T. (2000). *A Brief Introduction to Psychology*. Ankara: Meteksan Yayınevi.
- ÖZDEMİR, O. (2017). “Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Dersi Eğitimcilerinin Teknoloji Odaklı Öğretim Materyallerini Kullanım Durumu ve Yeterlilikleri”. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 3(6): 33-49.
- SÜER, R. (1980). “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Öğretim”. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.
- ŞAHİN M. ve DUMAN, R. (2008). Cumhuriyetin yapılanma sürecinde müzik eğitimi, *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 7(16): 259-272.
- UÇAN, A. (1997). *Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- UÇAN, A. (2005). *Müzik Eğitimi, Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar ve Türkiye’deki Durum*. (3.basım). Ankara: Evrensel Müzik Evi.
- YEŞİLGÜL ALAY, A. ve BATMAZ, H. Ç. (2023). “Milli Kimliğin Devamında Müziğin Etkisi (Türk Müziği Örnekleri)”. *Uluslararası İletişim ve Sanat Dergisi*, 4(8): 33-47.